

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIX № 113 [2529]. • ВІВТОРОК, 19 ВЕРЕСНЯ 1978 року. • Газета виходить з 1939 року
Ціна 2 коп.

ПЕРША КОЛОНКА

ГЕРОЇВ НАШИХ ІМЕНА

Ім'я згадують на вечорах революційної, бойової і трудової слави, про них написані цілі розділи історії комсомольських організацій Кіровоградщини. Сьогодні ти приходиш на свої звітні виборні комсомольські збори, які відбуваються в ювілейному для твоєї Спідки році. І знову головуючий називає імена — перших комсомольців, героїв громадянської та Великої Вітчизняної воєни, які стали гордістю нашого краю.

Тільки-но закінчився обласний кінний агітпідхід «Комсомольський подвиг», який стартував у Новоукраїні. Вершинки сипіли туди, де здійснювали свій подвиг мужні підпільники «Партизанської іскри» і «Спартак». В селах п'яти районів Миколаївської і Кіровоградської областей побували воїни. Всюди, де відкривали тематичні вечори, присвячені 60-річчю ВЛКСМ, називали і його ім'я, — ім'я першого ватажка новоукраїнських комсомольців Івана Демченка — сина кадрового робітника, добровольця Червоної Армії, учасника громадянської війни, який загинув у першому бою з бандами Махна. Івана Демченка навечно занесено в списки районної комсомольської організації.

Починаються спортивні поєдинки серед призової молоді в селі Зозувате Ульянівського району на приз Героя Радянського Союзу Архипа Маніти. Перед початком стартів учасники змагань йдуть у музей Героя. І мати Архипа Маніти розповідає майбутнім воїнам про сина, який під час штурму Берліна повторив подвиг Олександра Матросова.

Сторінки літопису комсомольської організації міста Світловодська. Кожна по своєму закінчила — як червоний засів перших спілчан: «Кременчуцька ГЕС стала всеохопною ударною комсомольською будовою. Вже на кінець 1959 року тут працювало понад 9 тисяч молодих робітників... було сформовано 107 комсомольсько-молодіжних бригад і екіпажів...»

Тепер це вже червоні віхи історії. То юність наших дідів, батьків, старших братів. Але перші рядки нашої біографії починаються теж з тих історичних днів. Бо нині наші батьки передають естафету своєї слави синам, і нам її піднести на ще більшу височину.

Пройдуть роки, і комуніст з радгоспу «Гітихатський» Петрівського району Андрій Трихан нагадає своєму синуві про рік 1978-й, коли він став переможцем у змаганні молодих жінок республіки, зібравши 24 260 центнерів хліба. І скаже він, потовщений механізатор, як у рік XXV з'їзду КПРС став комуністом, і назве дату, коли отримав першу урядову нагороду за доблесну працю. А тепер він приходить до високих обелісків разом зі своїми ровесниками і дає клятву:

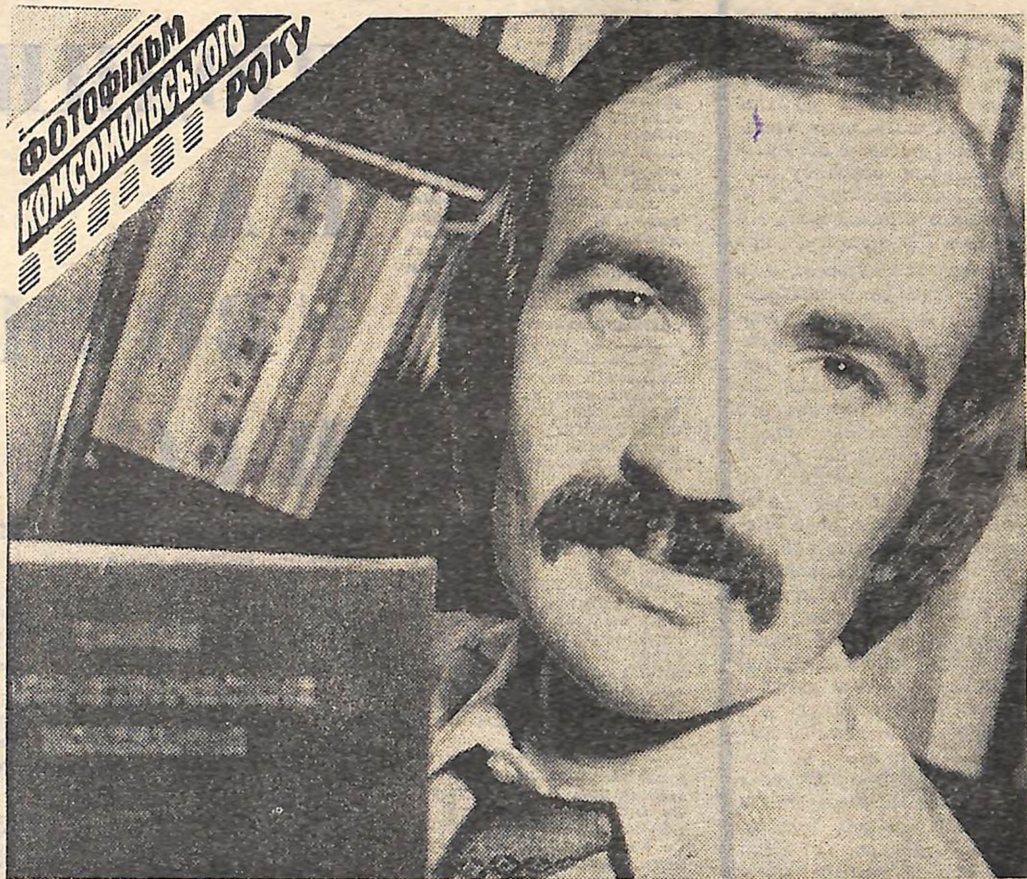
— Будемо схожі!

І йде вперед, прийнявши вірою, що знову буде першим, всюди і завжди, — як творці червоного засіву. Але не заради своєї слави. Заради слави і величчя рідної Вітчизни, якій він присягався у вірності.

То хай же кожен із нас пройде свою дорогу так чесно і гордісно, перейнявши завдання і вогонь мужності в тих, хто був першим у наших шерегах. Хай кожен рядок нашої біографії, яка пишеться в час 60-річчя ВЛКСМ, буде справді завітним — для нас і для тих, хто прийде потім у нашу Спідку!

БУЛО Б ДОСИТЬ СКАЗАТИ, ЩО ЮРІЙ ЛЕБЕДЕВ — АСИСТЕНТ КАФЕДРИ МЕТАЛОРІЗАНЬНИХ ВЕРСТАТІВ КІРОВОГРАДСЬКОГО ІНСТИТУТУ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ. ТАК, ЦЕ ЙОГО ОСНОВНА ПРОФЕСІЯ. АЛЕ ВІН ЩЕ І ВІНАХІДНИК, І ТВОРЧИСТЬ СТАЛА ДЛЯ НЬОГО НАСУЩНОЮ ПОТРЕБОЮ, А НЕ ПРОСТО ЗАХОПЛЕННЯМ. ПОНАД СТО ЗАЯВОК НА ВІНАХОДИ ПОДАВ МОЛОДИЙ КІРОВОГРАДЕць. НЕЩОДАВНО ЙОМУ ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ «КРАЩИЙ МОЛОДИЙ ВІНАХІДНИК УКРАЇНИ 1978 РОКУ». ВПЕРШЕ ПРЕДСТАВНИК НАШОЇ ОБЛАСТІ УДОСТОЄНИЙ ТАКОГО ЗВАННЯ.

Фото В. ГРИБА.

ЗА ГІДНУ ЗУСТРІЧ ЮВІЛЕЮ

На запитання нашої кореспондентки відповідає заступник голови колгоспу «Союз» по роботі з молоддю Євгенія Маругіна.

— Охарактеризуйте, будь ласка, участь комсомольців і молоді у збиранні цукристих.

— Олександр Богун — ланковий комсомольсько-молодіжної механізованої ланки по вирощуванню цукрових буряків. Площа, закріплена за колективом, чимала — 330 гектарів. Треба як слід попрацювати, щоб у кращі строки зібрати врожай. Нині бурякові живуть в колгоспі набиравши темпів. Сам Олександр — за штурвалом потужного самохідного КС-6, разом з ним стерший товариш, комуніст Іван Костянтинович Кучерявий.

Над кабіною комбайна майорить перехідний червоний прапорець. Уже кілька днів сповіщає він усіх учасників збирання врожаю про те, що кандидат у члени КПРС, вихованець комсомолу Олександр Богун удержує першість у соціалістичному змаганні на копання солодких коренів.

Не відстає від Богуну Василь Байбарак, теж молодий механізатор. Дружина його, Ганна, нинішньої зими закінчи-

ЗЛІТ МОЛОДИХ АВТОМОБІЛІСТІВ

Кілька років тому водії з комсомольсько-молодіжної бригади делегата XXV з'їзду КПРС М. А. Цеценюва з Київського автотранспортного підприємства 09127 звернулися до автомобілістів столиці республіки із закликом: «Зразковому місту — зразкову сферу обслуговування». Підприємлюючи заклики ділом, вони перейшли на відстаючий маршрут і дали слово зробити його кращим у Києві. Не вдовзі інтервал руху тут було доведено до трьох—п'яти хвилин, помітно зросла культура обслуговування. Тепер за прикладом ініціаторів, досвід яких схвалений ЦН ВЛКСМ і ЦН профспілки галузі, за звання «Маршрут зразкового обслуговування» змагаються понад 600 автобусних бригад республіки.

Про успіхи і плани своїх товаришів розповів 15 вересня

групномсорг колективу Анатолій Богуш на республіканському зльоті комсомольсько-молодіжних екіпажів пасажирського і вантажного транспорту — переможців соціалістичного змагання на честь 60-річчя ВЛКСМ. У ЦН ЛКСМУ зустрілися Олександр Логвин із Запоріжжя, Микола Заяць з Вінниччини, Микола Волошин з Красногріської області, Сергій Щербак з Херсона та інші. Вони поділилися досвідом організації трудового суперництва в своїх колективах, розвитку наставництва, допомоги хліборобам у перевезенні врожаю.

У прийнятному зверненні учасники зльоту закликали молодих автомобілістів республіки ознаменувати ювілей Ленінського комсомолу трудовими звершеннями.

(РАТАУ).

ПО ПРИЗ-ДО ВОЛГОГРАДА

Здобувши першість у заводському конкурсі професійної майстерності, токар механоскладального цеху № 4 «Червоної зірки» Віктор Аникін завоював право відстоювати честь підприємства на міжгалузевому конкурсі токарів у Ростові-на-Дону. Віктор і там показав високе професійне вміння, посівши друге місце. Свої успіхи молодий робітник присвячує 60-річчю Ленінського комсомолу.

Нещодавно Віктор виїхав до Волгограда, щоб узяти участь у конкурсі молодих верстатників підприємств Міністерства тракторного і сільськогосподарського машинобудування.

В. КОСТЕНКО.

• ВРОЖАЮ ЦУКРИСТИХ — КОМСОМОЛЬСЬКУ ГАРАНТІЮ!

ла короткострокові курси механізаторів. А нині вони вдвох із чоловіком працюють на бурякозбиральному комбайні РКС-6. На рахунок подружжя вже понад 1200 тонн викопаних коренів.

У тому, що з полів господарства безперервним потоком надходить на державний приймальний пункт цукрова сировина, велика заслуга молодих водіїв автомобілів Віктора Кривоозерського, Миколи Матвієвських, Олександра Кривоозерського, Віктора Овчинникова... А всього на збиранні цукристих зайнято більш як 50 комсомольців, приблизно стільки ж чоловік і неспівкової молоді.

— Які плани молодих буряководів господарства у відповідь на ініціативу ямпільців?

— Відразу ж після привітання ямпільців Леонідом Іллічем Брежнєвим штаб «Комсомольського прожектора» випустив «блискавку» під заголовком «Більше цукру з гектара!» Після цього механізатори детально обговорили плани ямпільців, урахували свої можливості щодо швидкого і високоякісного збирання врожаю. Характерно, що і в ці дні кожен механізатор прагне знайти резерви і можливості для підвищення продуктивності праці.

А інакше й не можна, адже буряковий клин у колгоспі становить 630 гектарів, навантаження на комбайн — 90. Продати державі треба 163 тисячі центнерів солодких коренів.

— Ланка Олександра Богуну зобов'язалася виростити на гектарі по 280 центнерів буряків. Загалом, це невисокий показник. Чим це пояснити?

— Олександр Богун з Анатолієм Шевченком із сім'єю цукристих упоралися вчасно. Появилися дружинні сходи. Та з формуванням густоти рослин хлопці застрягли. А там бур'яни пішли. Площа велика, тільки за ланкою Сашка закріплено 330 гектарів. Тож і не справилися з обробітком у кращі строки, понадіялись на допомогу жінок-сапальниць, а їх у нашому господарстві зовсім мало. Отже, тепер треба особливо дбати про якість збирання, щоб не допустити втрат.

— Мабуть, по-ударному трудяться молоді механізатори й на інших польових роботах?

— Саме так. Наприклад, члени ВЛКСМ Олександр Донченко, Костянтин Тамразян, Григорій Маларжик та Олександр Сокурено перевиконують змінні завдання на сівбі озимих, а Василь Клевляник, Олексій Іванюк, Григорій Іщенко, Петро Пивненко — на силосуванні кукурудзи.

— Які нагороди чекають переможців соціалістичного змагання на осінніх польових роботах?

— Комбайнерові, що збере найбільше цукрових буряків, буде вручено перехідний кубок. Кращих механізаторів, шоферів відзначимо грамотами, преміями, цінними подарунками.

А поки що йде напружена робота. Триває соціалістичне змагання. Комітет комсомолу колгоспу, штаб «Комсомольського прожектора» спрямовують його на гідну зустріч ювілею Ленінського комсомолу.

Знам'янський район.

Шановні читачу! А що б ти зробив у своєму селі, якби тобі доручили посвід...

НАШ ДОРОГІЙ УЧИТЕЛЬ

1. НЕПОВТОРНЕ

СЕРЕД людей, які залишили після себе помітний слід на землі, почесне місце займає наш земляк, Герой Соціалістичної Праці, член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР, директор Павлівської середньої школи Василь Олександрович Сухомлинський. Його ім'я викликає у нас, кіровоградців, заслужену гордість. Бо на Кіровоградщині він народився, виріс, набув життєвого і практичного досвіду педагога. Тут він виявив неабиякий талант вихователя і організатора, став людиною, яка прославилася своєю кипучою діяльністю рідне селище, район, область.

28 вересня цього року В. О. Сухомлинському

сповнилося 60 років. Та ось уже вісім років його немає серед нас. Він пішов із життя в розквіті творчих сил, забравши з собою чимало цінних висловлених думок і педагогічних знахідок. Про це свідчать хоча б вісімнадцять неопублікованих за його життя книг і незавершених рукописів. Але й те, що астиг зробити талановитий учитель, ставить його в ряди найбільш видатних радянських педагогів.

Сьогодні твори В. О. Сухомлинського широко відомі в усіх кутках нашої неосянної Батьківщини і далеко за її межами. Понад 40 книг та брошур, близько 600 статей у газетах, журналах і збірках є живим джерелом для учителів і наукових працівників, батьків і ви-

хователів — для всіх, хто має відношення до виховання підрастаючого покоління.

Загальний тираж книг В. О. Сухомлинського наближається до чотирьох мільйонів примірників. Їх перекладено на 55 мов народів Радянського Союзу і світу. В 1976—1977 роках згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР про увічнення пам'яті педагога в Києві видано українською мовою вибрані твори майже півмільйонним тиражем. Третинне видання вибраних творів педагога готується в Москві. Його книзі «Серце відаю дітям» присуджено Державну премію УРСР.

Павлівська середня школа імені В. О. Сухомлинського, яку він очолював 23 роки, стала справжньою лабораторією педагогічної думки передового досвіду виховання. Десятки делегацій з усіх куточків країни, а також із-за кордону, щороку приїждять сюди, щоб ознайомитися з досвідом навчання і виховання, з чудовими традиціями, що

склалися роками, почерпнути знань і насаги для дальшої роботи.

СЬОГОДНІ майже всі книги і статті про комуністичне виховання дають посилання на В. О. Сухомлинського. Нині важко уявити собі вчителя чи вихователя, який не цікавився б його творчою діяльністю, мільйонів молодих і літніх людей повертають його думки про сімейне виховання.

Дуже багато вдалося зробити педагогові за порівняно короткий строк. Він і був удостійнений немалих почес. Але все це не означає, що його життя було triumфальним ходом. Успіхові передували довгі й нелегкі роки роботи в школі, нагромадження знань і досвіду. Лише 18 тисяч книг особистої бібліотеки Василя Олександровича, багато з них іноземними мовами, говорять самі за себе. Його наукові праці не є плодом раптового осяяння. Вони — результат глибоких, часом болісних роздумів над гострими педагогічними проблемами, результат наукового

До 60-річчя з дня народження В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

осмислення багатого особистого досвіду навчання і виховання дітей.

В. О. Сухомлинський був людиною надзвичайної працездатності. Гості, які відвідували школу, часто дивувалися: як можна встигати стільки зробити? Вставав він дуже рано і до початку робочого дня кілька годин працював над рукописами та листами. А з восьмою годинами виконував численні обов'язки директора сільської школи, які відбирають увесь день і масу енергії. Це при поганому стані здоров'я, на якому позначилися і тяжке поранення на фронті під час Великої Вітчизняної війни, і роки самоїзданої, виснажливої праці. В одному зі своїх останніх листів до редакції журналу «Народне образование» В. О. Сухомлинський писав: «...стан здоров'я у мене

зараз такий, що через деякий час два кусочки металу, які залишилися у мене в грудях від війни, просунуться на кілька міліметрів до якоїсь судини недалеко від серця і тоді — можете повірити, що я ставлюся зовсім тверезо до того, що відбудеться потім, але все ж було б краще, якби про це не знали задалегідь. На жаль, я знаю про це. Знаю від лікаря. Операції нової роботи не можна — серце не витримає. За час, відмірюваний мені цими невеличкими осколками, я хочу зробити якомога більше. Буду трудитися з усіх сил, щоб закінчити найголовніше — кілька незакінчених книг...»

А. РОЗЕНБЕРГ,
доцент Кіровоградського педінституту імені
О. С. Пушкіна.

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ СЛОВНИК ЕПОХИ

ЮНКОР

«Юнкор — юний кореспондент (підліток), що не є професіональним кореспондентом, котрий пише і друкується в будь-якому періодичному виданні». Якоюсь коротко і стисло сказано про це в одному зі словників російської мови.

Перші групи юнкорів виникли навколо комсомольських газет у середині 20-х років у Москві, Петербурзі, Києві, Єкатеринбурзі. За роками і розвиток юнкорівського руху було викликане вихідом в історію молодіжної преси, зміцнювало її масовий демократичний характер. Юнкори переймали краще в робітничому русі, що вже напромади значний досвід. Так само, як робітники і сільські, юні кореспонденти ставали активними борцями за соціалістичні перетворення. Виступаючи на сторінках періодичних комсомольських видань, вони мобілізували увагу юнацтва на подолання господарських труднощів, неспецменностей, культурної відсталості, виконували і допомагали усунути все, що заважало просуванню вперед, пропагували політику партії та уряду.

Головні напрями діяльності юнкорів було визначено на II Всесоюзній нараді кореспондентів у Москві 1924 року. Юнкори тут були представлені вперше. «Юнкор зв'язує комсомол і його пресу з масами робітничої та селянської молоді», «Завдання юнкорівського руху — охопити якомога ширше верстви робітничої та селянської молоді», — говорилося в постанові наради. Велику увагу нарада приділила організації та поліпшенню роботи стінних газет на підприємствах і в селах, захисту юнкорів і робітників від переслідувань критиків.

Радянська преса, наслідуючи ленінські традиції, ставала могутнім знаряддям виховання мас. І вірними помічниками в цьому

їм стали робітники і юнкори. Вони писали про найзлогідніші справи свого села, підприємства: про хід землеустрою, про роботу новоствореного меліоративного товариства, про винищення худоби, про просування газети і книги на село, про атеїстичну пропаганду і культурно-масову роботу, про трудову дисципліну, про підвищення продуктивності праці. Число юнкорів зростало з кожним роком і не тільки в промислових центрах країни, а й у віддалених від них містах і селищах. Наприклад, 1924 року до газет Нарелії писали 150 юних кореспондентів, стільки ж юнкорів мали у своєму активі редакції газет Заполяр'я. В вологодській Вологодській губернії їх налічувалося понад 330. Восени відкривалася наряда юнкорів Архангельської губернії, яку провела редакція губернської газети «Комсомолец». Настільним посібником для кожного учасника стала «Пам'ятка юнкорів», розроблена редакцією. Горточка газети тих років, переглядаючи окремі кореспонденції юнкорів, телеграфіст 70-х років, не можна стриматися від усмішки. Але сучасникові не можна судити їх суворо. Адже юні кореспонденти двадцятих ішли неаторованими шляхами. Вони боролися і вчилися, вони шукали.

Діяльність юнкорів, робітників проходила в умовах гострої класової боротьби. Вони бичували все, що заважало будівництву нового життя. Класовий ворог відповідав спражньою війною, виступав проти громадських кореспондентів з ножем та обрізом. 1924 року преса комсомолу повідомила про вбивство юнкорів у Вірменії, сільсько, секретаря Трусовського осередку РЛКСМ у Білорусії Крильського комсомольця сільсько Шибя в селі Александровці Азовського району Ростовської області, сільсько Семена Котрехова у Плесецькому районі Архангельської губернії.

Партія і радянські державні органи вжили заходів для захисту юнкорів і робітників. Відбулися відкриті процеси. На партійних і комсомольських зборах, у пресі викидали відкритих і прихованих переслідувачів, затискувачів критики, любителів постоїти «за честь свого мундира».

До Дня преси — 5 травня 1925 року, який було офіційно оголошено рішенням ЦК РЛКСМ і днем юнацької преси, у видавничстві «Молодая гвардія» на допомогу юнкорам вийшли ряд книг та брошур. У молодіжних журналах було заведено рубрику для листів юнкорів. 1925 року почав виходити журнал «Юношеский кореспондент» — журнал юнкорів і юнісилькорів при газеті московських комсомольців «Молодой ленинец». У першому номері щомісячного журналу до юних кореспондентів звернулася відповідальний секретар газети «Правда», сестра В. І. Леніна Марія Іллівна Ульянова. Партія уважно стежила за розвитком юнкорівського руху. Його роль було відзначено на XIII з'їзді РКП(б), в постанові ЦК РКП(б) «Про роботу комсомолу в галузі преси» від 14 серпня 1925 року. ЦКРС, Ленінський комсомол бачили і бачать в юнкорів і робітничих своїх активних помічників, борців та будівників нового життя, високо цінують їхній вклад у справу будівництва соціалізму і комунізму. У зв'язку з цим хочеться згадати слова членового трибуна нашої партії С. М. Кірова, виголошені ним 1926 року на відкритті клубу робітників «Ленинградской правды», які по праву можна віднести до юнкорів і юнісилькорів: «Юні наші прагнучі здійснювати, ми оглянемося на пройденний шлях і поставимо тоді пам'ятник творцям нового життя, тим, хто сили свої поклав на втілення таких завдань. Перші слова на цьому пам'ятнику буде присвячено вам, робітничі кореспонденти. Пам'ятайте ж і ви обов'язки, які на вас лежать».

Сьогодні ВЛКСМ видає майже 230 газет і журналів, розповсюджує їх перевищує 70 мільйонів примірників. У країні працюють понад 160 молодіжних редакцій і відділів радіомовлення та 130 молодіжних редакцій телебачення. І величезну допомогу у формуванні нової людини, в ідеологічній роботі комсомолу їм надають комсомольсько-молодіжний актив, громадські кореспонденти. Юнкор лишається в строю.

В. ГРЕХОВ,
кандидат історичних наук.

Після виступу «Молодого комунара»

«ЧАСУ ОБМАЛЬ»

в Чистопільській восьмирічній школі. З допомогою колгоспу «Аврора» відремонтують шкільну їдальню в селі Осичках.

Гірше йдуть справи з упорядкуванням спортивних майданчиків. Більша частина їх без твердого покриття, на них мало або й зовсім немає потрібного інвентаря. Колгосп-шефи не подають школам практично ніякої допомоги в обладнанні спортивних майданчиків.

Питання забезпечення житлом учителів і працівників дошкільних закладів

у районі не розв'язують. Наприклад, у соціалістичних зобов'язаних колгоспів імені Артамонова та «Перемога» йдеться про виділення двох квартир учителям. Фактично не виділено жодної. З 23 новоприбулих учителів чотирнадцять житимуть у найманих квартирах.

Правління колгоспів, виконані сільських та районної Ради народних депутатів повинні створити всі умови для успішної роботи шкіл у новому навчальному році.

Агитбригада головного підприємства виробничого об'єднання «Кіровоградграфіт» лауреат обласного огляду-конкурсу самодіяльних художніх колективів. Її виступи мають немісний успіх. Керує колективом графічник Палацу культури графітник Любов Горобець.

Думки, відгуки, рецензії

ШЛЯХ У БЕЗСМЕРТЯ

1 серпня 1857 року (тут і далі — за старим стилем) комендант Новопетровського укріплення майор Іранік Олександрович Усков видав рядовому 4-ї роти 1-го лінійного батальйону Окремого Оренбурзького корпусу Шевченку вивести на право проїзду до Петербурга. Наступного дня о 9-й годині вечора «на дуже утомленого, але дуже щиролюбного» човні, більш як після десятирічної неволі, поет залишив Новопетровське укріплення і вирушив з рибалками до Астрахані...

27 березня 1858 року о восьмій годині вечора «гучногосий» помічник свиснув і зупинився в Петербурзі. Шевченко в Петербурзі до «північної пальмири».

Між цими двома подіями пролягло майже вісім місяців, а точніше — двісті тридцять вісім днів. Двісті тридцять вісім днів дороги до друзів, до творчості, до волі. Двісті тридцять вісім хвилюючих сторінок життя любимого нами Тараса Григоровича Шевченка, геніального народного поета, художника, мислителя, революційного демократа, творця спадщина якого ввійшла до скарбниці найцінніших надбань світової культури.

Але все це із загальнодомого. Та ось у моїх руках книжка Леоніда Наумовича Большакова «Хазяїн із заслання...» Книжка пошуків, роздумів, досліджень — хвилююча розповідь про оті довгі-предовгі вісім місяців поетового шляху на волю.

«С 15 по 22 августа был у меня в грязной и пыльной Астрахани такой светлый, прекрасный праздник, которого еще не было в моей жизни. Земляки мои, большей частью кияне, так искренно, радостно, братски приветствовали мою свободу и до того распростерли свое гостеприимство, что душили меня свободой самому вести свой журнал и взяли эту обязанность на себя. Благодарю вас, благодарные, беспорочные друзья мои».

А комендантові Новопетровського укріплення Ускову вже вручили нове повідомлення — про те, що Шевченкові забороняється жити в обох столицях. На щастя, поет випередив тоді і втік на пароплаві до мого Волгою, зачаровуючись її величчю і красою. Він багато читав, слухав гру колишнього кріпака сиротина Панова, висловлює філософське передбачення розвитку па-ролі розвитку техніки. «Ваше не по дням, а по часам ростище дитя», — записує він у своєму «журналі», звертаючись до винахідників парової машини, — в скором часі вони будуть тільки закутити. То, що назвали во Франції енциклопедисти, то довершило все наше плем'я. Ваше історичне, геніальне дитя. Мое прощайте несовітство».

У Нижньому Новгороді Шевченка зустріла поліція. Квиток до Петербурга відібрали. Поет хворів. Поліція ченає, щоб відправити

його назад, в Оренбург. «Хороша свобода! Собака на привязи. Это значит не стоит благодарности, ваше величество» — появляється в його «журналі».

На захист Кобзаря піднімається прогресивна думка, за нього клопочуться Академія художеств... Нарешті! Мало не через шість місяців негласного знування з робітних за-сланням душі і тіла поета на ім'я нижгородського губернатора О. Муравйова надходить дозвіл царя жити Шевченкові в Петербурзі з умовою суворого поліцейського нагляду. «дабы он не обращал во зло своего таланта».

Все це у мене побіжно, описово, фрагментарно. У книжці Л. Большакова — детально і присясно.

Незважаючи на специфічність дослідницького жанру, книжка читається легко, захоплює повністю. Її не можна після першого ознайомлення покласти на полицю прочитаних. Вона знов і знов поновить вашу увагу. І в неї в котрий раз горіть сторінки, що розповідають читачеві про зворушливу дружбу Шевченка з великим антором М. С. Щепкіним, про мужність дружини декабриста М. О. Дорохової, дім якої завжди був відкритим для людей. Книжка ще раз дає змогу торкнутися тієї епохи, в якій жили і діляли свої Герцен і Чернішевський, Добролюбов і Некрасов, Жуковский і Брюллов та багато інших сподвижників і просто друзів поета.

Вячеслав СОКУРЕНКО.
м. Світловодськ.

У кореспонденції під таким заголовком (номер газети за 17 серпня) йшлося про незадовільну підготовку до нового навчального року у Вільшанському районі.

Як повідомив завідувач районним відділом народної освіти Г. Г. Гончаренко, кореспонденцію обговорено на нараді директорів шкіл. Критику визнано справедливою.

Закінчується настилення підлоги в спортзалі Добрянської середньої школи. Приведено в порядок фізичний та хімічний кабінети в Станкуватській восьмирічній. Правління колгоспу імені Артамонова зобов'язалося до зими виконати ремонтні роботи

«НОВІЙ ЛЮДИНІ — НОВІ ОБРЯДИ»

Під таким девізом нещодавно в Добровеличківському Будинку культури відбувся районний огляд-конкурс виконавців громадських обрядів.

...Одинадцята година ранку. Свої місця займають члени журі на чолі

із заступником голови райвиконкому О. Д. Швецем. Їм треба визначити кращих, хто б гідно міг представити добровеличківців на обласному змаганні, яке проходиться в жовтні.

Оголошується початок огляду, і перед глядачами та суворим журі під звуки весільного маршу демонструє своє вміння перший учасник — Липнязька сільська Рада. А всього в той день показали свої обрядові програми вісім сільських Рад і одна міська.

Найбільше сподобався і глядачам, і журі весільний обряд Олексійської сілради. Цікаве перепле-

тіння прадавніх українських традицій зі звичаями, народженими сучасністю, задушевна мова обрядового старости, створення особливого, піднесеного настрою у присутніх на обряді принесли перше місце олексійцям у конкурсі.

Друге місце присуджено Помічанській міській Раді, третє — Гнатівській сільській.

У змаганні обрядових старост кращим названо В. С. Лопушенку, депутата Помічанської міської Ради.

М. ЧАЙКА.

другий секретар Добровеличківського райкому ЛКСМУ.

СПОРТ

«ЗІРКА» —

«КРИВБАС» — 0:1

Тридцять сьмий ігровий день чемпіонату країни з футболу серед клубів другої ліги. Кіровоградська «Зірка» на своєму стадіоні приймала «Кривбас». У першому колі кіровоградці перемогли криворізьців на їхньому полі — 2:1. І ось «Кривбас» вирішив узяти реванш. Гра розпочалася атаками господарів поля. Та їхні завершальні удари не досягали мети. У другому таймі «Зірка» знову штурмує ворота «Кривбасу». Але безрезультатно. Скориставшись помилкою захисників «Зірки», на 57-й хвилині Борис Малахов забиває єдиний у цій зустрічі гол.

Це вже восьма поразка «Зірки» в нинішньому сезоні.

В. ШАБАЛІН.

ЧЕМПІОН ІЗ «ЧАЙКИ»

АНАТОЛІЙ СЕМЕНОВ — один з кращих значківців ГПО в колективі ФІЗКУЛЬТУРНИ «ЧАЙКА» м. СВІТЛОВОДСЬКА. УСПІШНО ВИСТУПИВ ВІН І НА ОБЛАСНОМУ ФІНАЛІ З БАГАТОБОРСТВА ГПО НА ПРИЗНИ «КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ПРАВДИ» — ГРАНАТУ, НАПРИКЛАД, МЕТНУВ ЗА 60-МЕТРОВУ ВІДМІТКУ.

Фото В. ГРИБА.

СЕРЕДА

20 ВЕРЕСНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Вечір споглядів». Телевізійна. 10.25 — «Клуб ілюмінаторів». 15.25 — «Соціальний портрет колективу чорноморського виробничого об'єднання «Антарктика». Передача 3. 16.00 — «3 пісні до нафтогазових Тюмені». 16.35 — «Партгруппа». Кинонаріс. 16.30 — «Харків — понаріс». 17.20 — Концерт. 17.50 — «На полях республіки». 18.00 — «День за днем». (К-д). 18.15 — «Ставоківський рибний завод». Передача 4. 18.30 — Оголошення (К-д). 18.30 — Концерт Українського народно-го хору ім. Г. Веровиці. 19.15 — «За віноком 1978 року». 19.30 — Футбол: збір-на СРСР — Бразилія. 21.00 — «Час». 21.30 — Вечір поезії Ю. Довженка.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Нові мелодії року». 11.00 — Програма документальних телефільмів. 11.40 — «Шкільний екран». Українська література. 9 клас. 12.10 — Для мал-лят. «Срібний дзвіночок». 12.30 — «Відкриті татари». 15.00 — Док. телефільм. 15.30 — «Справи московського комсомолу». 16.00 — Телекур-сил «Зв'язок». 16.45 — Кон-церт. 17.00 — «Життя на-уки». 17.30 — «Відкриті сурма-чі». 18.00 — «На голов-ній виставці республіки». 18.30 — Реклама. Оголоше-ння. 19.00 — Вісті. 19.30 — Концерт «Молоді голоси». 20.50 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — «І мистецтво в особистому житті». Вистава. В перерві — но-вини.

ЧЕТВЕР

21 ВЕРЕСНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Відкриті сурма-чі». 9.25 — Фільм «Двадять

шість бакінських коміса-рів». 14.55 — «Соціальний портрет колективу чорно-морського виробничого об'єднання «Антарктика». Передача 4. 15.30 — Для ді-тей. «Сонечко». 16.00 — «Республіканська фізико-ма-тематична школа». 16.30 — Міжнародна зустріч з хо-кею: другі збірні СРСР — ЧССР. 18.00 — «Советским нормам — високу якість». Коментар. (К-д). 18.15 — «Веселі потки». 18.30 — «Лю-дина і закон». (К-д). 19.00 — «Пісня-78». 19.25 — «Річни-ця літнього (1978 р.) Пле-руму ЦК КПРС — у житті». 19.35 — «А що у нас в те-атрі?». Фільм-огляд Держав-ного Центрального театру зальок під керівництвом на-родного артиста СРСР С. Об-гашова. 21.00 — «Час». 21.30 — Спортивна програма.

ДРУГА ПРОГРАМА. 12.30 — Фільм «Мій високий хлі-бів». 15.00 — «Твій труд — твоя висота». Док. фільм. 15.40 — «Поезія в музиці». 16.40 — Док. телефільм. 17.10 — «Дітям про звіт». 17.40 — «Ми будемо ВАР». 18.45 — Док. телефільм «Но-восілля». 19.00 — Вісті. 19.30 — «Палітра». 19.50 — «Спа-то врятує на Ровенщині». 20.40 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Те-лефільм «Мій улюблений». 22.35 — «Зустріч з піснями». Спі-ває Л. Невзгляд. По закін-ченні — новини.

П'ЯТНИЦЯ

22 ВЕРЕСНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Відкриті сурма-чі». 9.25 — «Дітям про звіт». 9.40 — «А що у нас в театрі?». Фільм-огляд. 15.00 — Док. телефільм. 15.30 — «Ша-хова школа». 16.00 — «Со-ціальний портрет колекти-ву чорноморського виробни-чого об'єднання «Антаркти-ка». Передача 5. 16.30 — «Російська мова». 17.00 — «Москва і москвичі». 17.50 — «Виставка Буратино». 18.00 — «День за днем». (К-д). 18.15 — Мультифільм. 18.25 —

«Завтра — свято театраль-ного мистецтва Кіровоград-щини». (К-д). 18.40 — Оголо-шення. (К-д). 18.55 — Кон-церт ленинградського ан-самбля «Хорографічні мі-ніатюри». 19.35 — «Толі в Сервіні». Телевізійна. 21.00 — «Час». 21.30 — «Залого до прем'єри». 22.25 — «Ве-чірні мелодії». По закінчен-ні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Вулиця 13 тополь». 11.30 — «Люби-телям оперної музики». 11.40 — «Шкільний екран». «Основи Радянської держа-ви і права». 8 клас. 12.10 — Для мал-лят. «Срібний дзвіно-чок». 12.30 — «Зустріч з піс-нями». Співає Л. Невзгляд. 16.00 — «Змагання. Пош-ти. Творчість». 16.30 — «Бон-іслав — Мгду Караган». 17.00 — «Молодіжна орбіта». 18.00 — «На ланках республіки». 18.10 — «Обережно: аякого-лого». 18.30 — «Вісті». 19.00 — «Хокі». «Со-кіл» (Київ). «Слован» (Че-хословаччина). 20.30 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — «Хокі». «Со-кіл» (Київ). «Слован» (Че-хословаччина). Відеозапис 3 періоду. 22.10 — Другий Всесоюзний фестиваль «Зо-лата осінь». По закінченні — новини.

СУБОТА

23 ВЕРЕСНЯ
ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Відкриті сурма-чі». 9.25 — «Дітям про звіт». 9.40 — «А що у нас в театрі?». Фільм-огляд. 15.00 — Док. телефільм. 15.30 — «Ша-хова школа». 16.00 — «Со-ціальний портрет колекти-ву чорноморського виробни-чого об'єднання «Антаркти-ка». Передача 5. 16.30 — «Російська мова». 17.00 — «Москва і москвичі». 17.50 — «Виставка Буратино». 18.00 — «День за днем». (К-д). 18.15 — Мультифільм. 18.25 —

Черговий номер «Молодого комунара» вийде 23 вересня ц. р.

Редактор М. УСПАЛЕНКО.

Наша адреса і телефони

З-6050, ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу п'єсти і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

БК 20448,

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індекс 61197,

Зам. № 394,

Тираж 59 200.

Чернігівське професійно-технічне училище № 20

ДОДАТКОВО НАБИРАЄ УЧНІВ НА 1978—1979 НАВЧАЛЬНИЙ РІК.

Заклад готує висококваліфікованих робітників та спеціалістів:

стрічкаря (строк навчання — 1 рік. Приймають дівчат з освітою за 8 класів);

прядильника (строк навчання: для осіб з освітою за 8 класів — 2 роки, з освітою за 10 класів — 1 рік);

мотальника (строк навчання — 1 рік. Приймають дівчат з освітою за 8 класів);

ткач складного асортименту (строк навчання: для осіб з освітою за 8 класів — 2 роки, з освітою за 10 класів — 1 рік).

Заробоків забезпечують безплатним триразовим харчуванням, обмундированням, підручниками, постійною бібліотекою, гуртожитком.

Під час виробничої практики учням виплачують 50 процентів заробітку.

Особам із середньою освітою, зарахованим до училища, виплачують стипендію в розмірі 68 карбованців на місяць.

Випускникам присвоюють третій, четвертий і п'ятий розряди по вибраній спеціальності текстильника і видають атестат про закінчення училища.

Час навчання в закладі зараховують до трудової стажу.

Учні училища мають можливість одночасно вчитися у вечірній школі робітничої молоді і в механо-технологічному технікумі, що знаходяться в приміщенні училища.

Випускників училища до цього технікуму приймають поза конкурсом.

Вступники до училища подають документ про освіту (оригінал), свідоцтво про народження, характеристику, автобіографію, медичну довідку (форма № 286), довідку з місця проживання, 6 фотокартки розміром 3X4 см).

Документи приймають у канцелярії закладу щодня, крім неділі, з 9 по 17 годину.

Заробоків до училища проводить відбірні комісії без екзаменів.

Початок занять — у міру комплектування груп.

Адреса училища: м. Чернігів-23, вул. Шерса, 64. Телефон 7-41-85.

ДИРЕКЦІЯ.

Харківський інститут радіоелектроніки приймає слухачів

НА 1978—1979 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

НА ДЕННЕ ПІДГОТОВЧЕ ВІДДІЛЕННЯ

(З ВІДРИВОМ ВІД ВИРОБНИЦТВА).

На це відділення приймають осіб, що мають середню освіту і стаж практичної роботи не менше 1 року, а також звільнених у запас із лав Радянської Армії.

Тих, що закінчили підготовче відділення, приймають до інституту без вступних екзаменів.

Слухачам виплачують стипендію в розмірі 40 карбованців на місяць, інгородних забезпечують гуртожитком.

Початок занять з 1 грудня. Приймання докумен-тів — по 10 листопада.

При інституті організовано також заочні платні підготовчі курси, на які приймають молодь і учнів 10 класів.

Інститут готує інженерів за такими спеціальностями: радіотехніка, багатоканальний електрозв'язок, електронні прилади, електроннообчислювальні машини, прикладна математика, автоматизовані системи управління, конструювання і виробництво радіоапаратури, конструювання і виробництво електроннообчислювальної апаратури.

Адреса інституту: 310059, м. Харків, проспект Леніна, 14, кімната 311 «а». Телефони: 40-94-55 — підготовчого відділення, 40-93-01 — заочних підготовчих курсів.

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ.

Львівський лісотехнічний інститут

ПРИЙМАЄ СТУДЕНТІВ

НА ЗАОЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ НА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».

На перший курс приймають осіб, які мають закінчену середню спеціальну освіту або працюють за вибраною у вузі спеціальністю і мають середню освіту.

Вступники складають екзамен з математики, фізики, хімії (усно), з української або російської мови та літератури (письмово).

Приймання заяв — з 1 жовтня по 15 грудня 1978 року.

Вступні екзамен — в січні 1979 року (за викликом).

Заяву на ім'я ректора і документи, вказані у прав-лах прийому, подавати на адресу: 290032, м. Львів-32, вул. Пушкіна, 105, приймальний комісі.

РЕКТОРАТ.

ДО УВАГИ

ЛЮБИТЕЛІВ

«СПОРТЛОТО»

Щосуботи з 16 по 18 годину в приміщенні Кіровоградського відділу реалізації «Спортлото» (вул. Декабристів, 8/22) відбуваються засідання клубу любителів «Спортлото», де роз'яснюватимуть правила гри, аналізуватимуть результати тиражів, розповідатимуть про різні системи заповнення картон «Спортлото».

Консультації можна дістати по телефонах 2-81-15, 2-43-60.

Запрошуємо вас брати участь у засіданнях клубу любителів «Спортлото». Кіровоградський відділ реалізації «Спортлото».